

2020/2223(INI)

17.12.2020

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΘΕΣΗΣ

σχετικά με την ετήσια έκθεση για την πολιτική ανταγωνισμού της ΕΕ
(2020/2223(INI))

Επιτροπή Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής

Εισηγητής: Derk Jan Eppink

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....3

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την ετήσια έκθεση για την πολιτική ανταγωνισμού της ΕΕ
(2020/2223(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και συγκεκριμένα τα άρθρα 101 έως 109 αυτής,
- έχοντας υπόψη τους κανόνες, τις κατευθυντήριες γραμμές, τις αποφάσεις, τις ανακοινώσεις και τα έγγραφα της Επιτροπής που αφορούν ακριβώς το θέμα του ανταγωνισμού,
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής, της 9ης Ιουλίου 2020, επί της πολιτικής ανταγωνισμού 2019 (COM(2019)0302), καθώς και το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με την ίδια ημερομηνία που τη συνοδεύει,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 18ης Ιουνίου 2020, σχετικά με την ετήσια έκθεση για την πολιτική ανταγωνισμού της ΕΕ¹,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 10ης Μαρτίου 2020, με τίτλο «Μια νέα βιομηχανική στρατηγική για την Ευρώπη» (COM(2020)0102),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 19ης Μαρτίου 2020, της 4ης Απριλίου 2020, της 13ης Μαΐου 2020, και της 2ας Ιουλίου 2020 «Προσωρινό πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης για τη στήριξη της οικονομίας στην τρέχουσα πανδημία COVID-19» και τις τροποποιήσεις της²,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 21ης Σεπτεμβρίου 2020, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για ορισμένα μέτρα κρατικών ενισχύσεων στο πλαίσιο του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου μετά το 2021 (C(2020) 6400 τελ.),
- έχοντας υπόψη τη Λευκή Βίβλο της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2020 σχετικά με την εξασφάλιση ίσων όρων ανταγωνισμού όσον αφορά τις ξένες επιδοτήσεις³,
- έχοντας υπόψη την ειδική έκθεση αριθ. 24/2020 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο «Ελεγχος των συγκεντρώσεων και αντιμονοπωλιακές διαδικασίες της Επιτροπής: ανάγκη κλιμάκωσης της εποπτείας της αγοράς»⁴,
- έχοντας υπόψη την ομιλία της Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Ursula von der Leyen, για την κατάσταση της Ένωσης της 16ης Σεπτεμβρίου 2020,

¹ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2020)0158.

² https://ec.europa.eu/competition/state_aid/what_is_new/covid_19.html

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/ALL/?uri=COM%3A2020%3A253%3AFIN#>

⁴ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR20_24/SR_Competition_policy_EL.pdf

- έχοντας υπόψη τις γραπτές και προφορικές απαντήσεις της ορισθείσας Επιτρόπου Margrethe Vestager κατά την ακρόασή της από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις 8 Οκτωβρίου 2019,
 - έχοντας υπόψη την κοινή δήλωση του Ευρωπαϊκού Δικτύου Ανταγωνισμού (ΕΔΑ), της 23ης Μαρτίου 2020, σχετικά με την εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού κατά τη διάρκεια της κρίσης του κορονοϊού⁵,
 - έχοντας υπόψη την από 4ης Απριλίου 2019 έκθεση με τίτλο «Πολιτική ανταγωνισμού για την ψηφιακή εποχή» που συνέταξαν εμπειρογνώμονες υψηλού επιπέδου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής⁶,
 - έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα της συνεδρίασης του Ειδικού Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 1ης και 2ας Οκτωβρίου 2020,
 - έχοντας υπόψη την αστική αντιμονοπωλιακή αγωγή που ασκήθηκε κατά της Google στις 20 Οκτωβρίου 2020 από το Υπουργείο Δικαιοσύνης των ΗΠΑ για παράνομη διατήρηση μονοπωλίου στις υπηρεσίες γενικής αναζήτησης και στη διαδικτυακή διαφήμιση σε μηχανές αναζήτησης κατά παράβαση της αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας των ΗΠΑ⁷,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της υποεπιτροπής για την αντιμονοπωλιακή πολιτική της Επιτροπής Δικαστικών Υποθέσεων της Βουλής των Αντιπροσώπων των ΗΠΑ, της 6ης Οκτωβρίου 2020, με τίτλο «Investigation of Competition in the Digital Marketplace: Majority Staff Report and Recommendations»⁸, («Διερεύνηση του ανταγωνισμού στην ψηφιακή αγορά: έκθεση ανώτερων στελεχών και συστάσεις),
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 54 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής (A9-0000/2020),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πολιτική ανταγωνισμού της ΕΕ έχει σχεδιαστεί για τη διατήρηση μιας ανοικτής οικονομίας της αγοράς με ελεύθερο, δίκαιο και αποτελεσματικό ανταγωνισμό που ευνοεί την αποδοτική κατανομή των πόρων·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή αντέδρασε άμεσα στην έξαρση της κρίσης COVID-19 εγκρίνοντας ειδικούς κανόνες ανταγωνισμού οι οποίοι θα πρέπει να παραμείνουν προσωρινοί·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η έξυπνη συμφιλίωση των κανόνων ανταγωνισμού της Ένωσης με τις βιομηχανικές και διεθνείς εμπορικές πολιτικές της είναι απαραίτητη για την επανεκκίνηση των δραστηριοτήτων της αλυσίδας αξίας και την ενίσχυση της παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι περισσότερες πύλες καταναλωτών στο διαδίκτυο αφορούν

⁵ https://ec.europa.eu/competition/ecn/202003_joint-statement_ecn_corona-crisis.pdf

⁶ <https://ec.europa.eu/competition/publications/reports/kd0419345enn.pdf>

⁷ <https://www.justice.gov/opa/press-release/file/1328941/download>

⁸ <https://int.nyt.com/data/documenttools/house-antitrust-report-on-big-tech/b2ec22cf340e1af1/full.pdf>

έναν εντυπωσιακά μικρό αριθμό ψηφιακών οικοσυστημάτων και μεγάλων πλατφορμών·

Γενικές παρατηρήσεις

1. τονίζει ότι μια πολιτική ανταγωνισμού που αποσκοπεί στη διασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού σε όλους τους τομείς, στην προώθηση της καινοτομίας και στην παροχή περισσότερων επιλογών στους καταναλωτές, είναι ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση της ορθής λειτουργίας της ενιαίας αγοράς·
2. πιστεύει ότι η αυστηρή και αμερόληπτη επιβολή των κανόνων ανταγωνισμού της ΕΕ από ανεξάρτητες αρχές ανταγωνισμού μπορεί να συμβάλει σημαντικά σε βασικές πολιτικές προτεραιότητες· τονίζει τη σημασία τους και σε συνθήκες κρίσης·
3. εκτιμά ότι η εξασφάλιση ίσων όρων ανταγωνισμού για τις επιχειρήσεις στην εσωτερική αγορά εξαρτάται επίσης από την αποφασιστική και αποτελεσματική καταπολέμηση του κοινωνικού ντάμπινγκ·
4. τονίζει ότι η υπερβολική φορολογική επιβάρυνση μπορεί να καταπνίγει την καινοτομία και να θέσει σε κίνδυνο τη δυνατότητα διεκδίκησης των αγορών, ιδίως για τις ΜΜΕ·

Μέτρα πολιτικής για την αντιμετώπιση της νόσου COVID-19

5. εκφράζει την ικανοποίησή του για την έγκριση προσωρινού πλαισίου για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης, το οποίο θεσπίστηκε ως απάντηση στην κρίση COVID-19·
6. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να δρομολογήσουν έναν χάρτη πορείας μετά τη νόσο COVID-19 για λιγότερες και καλύτερα στοχευμένες κρατικές ενισχύσεις·
7. επαναλαμβάνει την προτεραιότητα διασφάλισης της αυστηρής και αμερόληπτης τήρησης των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις κατά την αντιμετώπιση μελλοντικών κρίσεων στον τραπεζικό τομέα, προκειμένου οι φορολογούμενοι να προστατεύονται από το βάρος των διασώσεων τραπεζών·
8. ζητεί να εξεταστεί το ενδεχόμενο στρέβλωσης του ανταγωνισμού λόγω του έκτακτου προγράμματος αγοράς κρατικών και εταιρικών ομολόγων λόγω πανδημίας της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (PEPP) και του προγράμματος αγορών ομολόγων του επιχειρηματικού τομέα (CSPP)·

Παγκόσμια διάσταση

9. τονίζει τη σημασία του παγκόσμιου διαλόγου και της συνεργασίας για την εφαρμογή της πολιτικής ανταγωνισμού·
10. εκφράζει την ανησυχία του για τον στρεβλωτικό κρατικό ανταγωνισμό από κινεζικές και άλλες ξένες επιχειρήσεις που αγοράζουν ευρωπαϊκές εταιρείες, ιδίως εκείνες που δραστηριοποιούνται στον τομέα των καινοτόμων τεχνολογιών·
11. χαιρετίζει, στο πλαίσιο αυτό, τη Λευκή Βίβλο της Επιτροπής για την εξασφάλιση ίσων όρων ανταγωνισμού όσον αφορά τις ξένες επιδοτήσεις·

12. είναι της γνώμης ότι η Ένωση και τα κράτη μέλη χρειάζονται στοχευμένες πολιτικές και επενδύσεις για την επανεκβιομηχάνιση και τον απαναπατρισμό θέσεων εργασίας και δραστηριοτήτων της αλυσίδας αξίας·
13. καλεί την Επιτροπή να προσδιορίσει στρατηγικές εξαρτήσεις, ιδίως σε ευαίσθητα βιομηχανικά οικοσυστήματα, και να προτείνει μέτρα για τη μείωσή τους, μεταξύ άλλων με τη διαφοροποίηση των αλυσίδων παραγωγής και εφοδιασμού, την προώθηση της παραγωγής και των επενδύσεων στην Ευρώπη και τη διασφάλιση στρατηγικών αποθεμάτων·
14. υποστηρίζει τη συμπερίληψη στους κανόνες ανταγωνισμού της ΕΕ ενός διεξοδικού ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων σε επιχειρήσεις από τρίτες χώρες, τονίζοντας παράλληλα ότι η Ένωση θα πρέπει να παραμείνει ανοικτή σε άμεσες ξένες επενδύσεις που συμμορφώνονται με το νομικό της πλαίσιο·

Η πολιτική ανταγωνισμού στην ψηφιακή εποχή

15. χαιρετίζει την αποφασιστικότητα της Επιτροπής να αντιμετωπίσει τις καταχρηστικές ρήτρες και πρακτικές, να δράσει δυναμικά και να εξαλείψει τα παράνομα εμπόδια στον διαδικτυακό ανταγωνισμό στην ευρωπαϊκή ψηφιακή ενιαία αγορά·
16. θεωρεί, μολονότι αναγνωρίζει τις προσπάθειες που έχουν καταβληθεί, ότι τα προβλήματα που συνδέονται με την υπερβολική δεσπόζουσα θέση των μεγάλων επιχειρήσεων τεχνολογίας στην αγορά δεν έχουν μέχρι στιγμής αντιμετωπιστεί επαρκώς και πρέπει να επιλυθούν επείγοντως·
17. είναι της άποψης ότι ενδέχεται να χρειαστούν νέα εργαλεία ανταγωνισμού για την αντιμετώπιση των διαρθρωτικών προβλημάτων στον τομέα του ανταγωνισμού στις ψηφιακές αγορές, τα οποία οι ισχύοντες κανόνες δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο·
18. καλεί την Επιτροπή να εξετάσει προτάσεις για την απαγόρευση για τις πλατφόρμες της αυτοπροτίμησης ή επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που εξαρτώνται από την πλατφόρμα ή αλληλεπιδρούν με αυτήν, καθώς και να απαιτήσει από τις πλατφόρμες να καταστήσουν τις υπηρεσίες τους συμβατές με τα ανταγωνιστικά δίκτυα, ώστε να καταστεί δυνατή η διαλειτουργικότητα και η φορητότητα των δεδομένων·
19. θεωρεί ότι ο διαρθρωτικός διαχωρισμός των μονοπωλίων τεχνολογικών κολοσσών είναι επιθυμητός για την αποκατάσταση του ανταγωνισμού στις ψηφιακές αγορές·
20. προσβλέπει στις προτάσεις της Επιτροπής για έναν νόμο για τις ψηφιακές υπηρεσίες και έναν νόμο για τις ψηφιακές αγορές·
21. θεωρεί ότι το Κοινοβούλιο θα πρέπει να διαδραματίσει ενεργό ρόλο στον πολιτικό διάλογο σχετικά με την πολιτική ανταγωνισμού, μεταξύ άλλων μέσω της διοργάνωσης δημόσιας ακρόασης με τους διευθύνοντες συμβούλους της GAFA (Google, Amazon, Facebook, Apple)·
22. τονίζει ότι είναι σημαντικό να βοηθηθούν οι καταναλωτές και οι χρήστες να αποκτήσουν μεγαλύτερο έλεγχο και να αναλάβουν την ευθύνη για τα δεδομένα και την

ταυτότητά τους, ζητεί δε υψηλό επίπεδο προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, με παράλληλη αύξηση των επιπέδων διαφάνειας και λογοδοσίας των ψηφιακών υπηρεσιών·

23. ζητεί να ενισχυθεί η ικανότητα υποδομών της Ένωσης σε κρίσιμους ψηφιακούς τομείς·
24. καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι η έννοια της «κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης» και η «θεωρία της αναγκαίας υποδομής» θα εξακολουθούν να είναι κατάλληλες για το σκοπό που προορίζονται στην ψηφιακή εποχή·
25. θεωρεί ότι η προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων, καθώς και η ελευθερία της έκφρασης και της πληροφόρησης, θα πρέπει να είναι βαθιά ριζωμένα στον πυρήνα μιας επιτυχημένης και ισχυρής ενωσιακής πολιτικής για τις ψηφιακές υπηρεσίες·

Έλεγχος κρατικών ενισχύσεων

26. επισημαίνει ότι η πολιτική κρατικών ενισχύσεων αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της πολιτικής ανταγωνισμού και ότι ο έλεγχος των κρατικών ενισχύσεων αντικατοπτρίζει την ανάγκη διατήρησης ισότιμων όρων ανταγωνισμού για όλες τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην ενιαία αγορά·
27. καλεί την Επιτροπή να εξετάσει προσεκτικά τους τομείς που αποτελούν τη βάση πολλών άλλων κλάδων, καθώς και την κοινωνική και οικονομική αλυσίδα αξίας της Ένωσης· εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι ο αποκλεισμός υπερβολικά μεγάλου αριθμού τέτοιων τομέων από την επιλεξιμότητα για κρατικές ενισχύσεις, μεταξύ άλλων μέσω των αναθεωρημένων κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών της ΕΕ, ενδέχεται να θέσει σε κίνδυνο τη διεθνή ανταγωνιστικότητα της Ένωσης·
28. επισημαίνει με ανησυχία ότι η ανάκτηση παράνομων κρατικών ενισχύσεων παραμένει μια μακρόσυρτη και επαχθής διαδικασία·

Έλεγχος των συγκεντρώσεων, αντιμονοπωλιακή νομοθεσία και συμπράξεις

29. εκφράζει την ικανοποίησή του για τη δέσμευση της Επιτροπής να επανεξετάσει την ανακοίνωσή της 97/C 372/03 του 1997 σχετικά με τον ορισμό της σχετικής αγοράς στη νομοθεσία περί συγκεντρώσεων και αντιμονοπωλιακών κανόνων της Επιτροπής· ενθαρρύνει την Επιτροπή, να λαμβάνει υπόψη, ανάλογα με την περίπτωση, μια πιο μακροπρόθεσμη προοπτική που θα περιλαμβάνει την παγκόσμια διάσταση και τον δυνητικό μελλοντικό ανταγωνισμό στον απολογισμό της για την ανταγωνιστικότητα·
30. συμφωνεί με το ΕΕΣ ότι, συνολικά, η Επιτροπή κάνει ορθή χρήση των εξουσιών επιβολής που διαθέτει στον τομέα του ελέγχου των συγκεντρώσεων και των διαδικασιών στο πλαίσιο της αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας, αν και απαιτούνται βελτιώσεις σε ορισμένους τομείς·
31. υπενθυμίζει ότι οι συμπράξεις αντιπροσωπεύουν μια από τις σοβαρότερες παραβιάσεις της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού·

32. προτείνει την εξέταση πρακτικών «επιθετικών εξαγορών» που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο την καινοτομία:

ο

ο ο

33. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, στα εθνικά κοινοβούλια και στις εθνικές αρχές ανταγωνισμού.